

Βασικά Χαρακτηριστικά της Ελληνικής Γεωργίας με βάση το ΟΣΔΕ 2019

12.05.2020

Κωνσταντίνος Τσιμπούκας
Ευστάθιος Κλωνάρης
Ελευθέριος Νέλλας
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας & Ανάπτυξης
Ιερά Οδός 75, 11855 ATHENS

100
1911-2011

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Μεθοδολογική προσέγγιση

Στη συγκεκριμένη μελέτη για την περιγραφή των χαρακτηριστικών της ελληνικής Γεωργίας και Κτηνοτροφίας χρησιμοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΣΔΕ 2019 και του ΔΙΓΕΛΠ (FADN/RICA) του 2017.. Σύμφωνα με την πιο πρόσφατη Διαρθρωτική Έρευνα Γεωργίας (Farm Structure Survey 2016, Eurostat) ο αριθμός των Γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανέρχεται σε 684,950 μειωμένος κατά 5,27% από το την προηγούμενη έρευνα του 2010. Το γεγονός αυτό συνηγορεί στο να θεωρούμε ότι ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων άμεσων ενισχύσεων όπως καταγράφηκε από τα δεδομένα ΟΣΔΕ 2019 και ανέρχονται σε 604,508 να προσεγγίζουν με μεγάλη πιθανότητα τον συνολικό αριθμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων το 2019. Οι λειτουργούσες εκμεταλλεύσεις που δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή (δικαιούχοι άμεσων ενισχύσεων), σύμφωνα με τη βάση δεδομένων του ΟΣΔΕ 2019 ανέρχονται σε ακόμη 45 χιλ περίπου και αφορούν κυρίως εκμεταλλεύσεις κηπευτικών καλλιεργειών (που άλλωστε δεν λάμβαναν ενισχύσεις σε προηγούμενες προγραμματικές περιόδους και δεν κατοχύρωσαν δικαιώματα ενισχύσεις), μονάδες παραγωγής με ελάχιστο μέγεθος και με σκοπό λειτουργίας την αυτοκατανάλωση ή ψυχαγωγία, μονάδες με ΑΠΕ και εκμεταλλεύσεις με δάσωση γεωργικής γης. Επίσης επιτυγχάνουν πολύ υψηλή αξία παραγωγής, ώστε οι ενισχύσεις (βασική και πράσινη) που θα προέλθουν μετά την διανομή του αποθέματος να μην αποτελούν επαρκές κίνητρο. Για τη στρωματοποίηση των εκμεταλλεύσεων της βάσης δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν δύο κριτήρια: ο Οικονομικό Μέγεθος της κάθε εκμετάλλευσης (ΟΜΕ) και Τεχνικοοικονομικός Προσανατολισμός (ΤΟΠ) της

Για την κατανομή κάποιας εκμετάλλευσης σε ένα Τεχνικοοικονομικό Προσανατολισμό χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία ταξινόμησης του ΔΙΓΕΛΠ-FADN-RICA. Συγκεκριμένα, οι εκμεταλλεύσεις, ταξινομούνται στους 19 Τεχνικοοικονομικούς Προσανατολισμούς (ΤΟΠ) και αντιστοιχούν στις αντιπροσωπευτικές παραγωγικές εξειδικεύσεις της ελληνικής γεωργίας (Πίνακας 1). Οι παραγωγικές εξειδικεύσεις προσδιορίζονται με βάση το μέγεθος και το είδος των κλάδων που συνθέτουν την διάρθρωση παραγωγής τους και σε συνδυασμό με το αντιστοιχούν ύψος της Τυπικής Αξίας Παραγωγής-(Standard Output S.O.), που υπολογίζεται ετησίως σε πανελλήνια κλίμακα από το ΔΙΓΕΛΠ-FADN-RICA και εκφράζεται για κάθε κλάδο ξεχωριστά σε ευρώ ανά εκτάριο ή κεφαλή ζώου. Όταν το γινόμενο της Τυπικής Αξίας Παραγωγής, επί τα στρέμματα ή τον αριθμό κεφαλών ενός κλάδου παραγωγής αντιπροσωπεύει τουλάχιστον τα 2/3 της Συνολική Τυπικής Αξίας της εκμετάλλευσης, τότε ο Τεχνικοοικονομικός Προσανατολισμός της εκμετάλλευσης χαρακτηρίζεται από τον συγκεκριμένο κλάδο (π.χ. βαμβάκι). Όμως, εάν δεν υπάρχει ένας μόνον κλάδος που να διαθέτει τα παραπάνω χαρακτηριστικά, αλλά ο συνδυασμός περισσότερων κλάδων, τότε η εκμετάλλευση εντάσσεται σε πιο σύνθετο Τεχνικοοικονομικό Προσανατολισμό (π.χ. συνδυασμός εκτροφών). Στο τέλος του τίτλου κάθε Τεχνικοοικονομικού Προσανατολισμού παρουσιάζονται οι αριθμοί των γενικών ή ειδικών τύπων εκμεταλλεύσεων (με βάση τη μεθοδολογία του ΔΙΓΕΛΠ-FADN-RICA) που αθροίζονται σ' αυτό.

Όσον αφορά την κατανομή των εκμεταλλεύσεων ανά Οικονομικό Μέγεθος, επίσης χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία υπολογισμού του ΔΙΓΕΛΠ-FADN-RICA. Σύμφωνα με την συγκεκριμένη μεθοδολογία, το Οικονομικό Μέγεθος κάθε εκμετάλλευσης αποτελεί το άθροισμα των μερικών γινομένων που αφορούν τους

κλάδους παραγωγής που διαθέτει η εκμετάλλευση, και ειδικότερα του ύψους της Τυπικής Αξίας Παραγωγής κάθε κλάδου εκφρασμένο σε €/ εκτάριο ή κεφαλή ζώου επί το μέγεθος κάθε κλάδου εκφρασμένο σε εκτάρια ή κεφαλές ζώων. Η κατηγορίες Οικονομικού Μεγέθους Εκμετάλλευσης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 1. Τεχνικοοικονομικοί Προσανατολισμοί (ΤΟΠ) των Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων

1	Δημητριακά
2	Καπνός
3	Βαμβάκι
4	Ελαιοκομικά
5	Εσπεριδοειδή
6	Αμπελοκαλλιέργεια οиноπαραγωγής
7	Πρόβατα
8	Αίνες
9	Λοιπή αμπελοκαλλιέργεια
10	Λοιπές Δοστοαίες
11	Κηπευτικά & Άνθη
12	Λοιπές μόνιμες καλλιέργειες
13	Βοοειδή
14	Καροπόφανα (Χοίροι - Πτηνά)
15	Πολυκαλλιέργειες
16	Συνδυασμός Εκτροφών
17	Μικτή φυτική & ζωική παραγωγή
18	Μικτή εκτροφή μηρυκαστικών
19	Εκμ/σεις ΜΗ Ταξινομούμενες

Πίνακας 2 Κατηγορίες Οικονομικού μεγέθους των εκμεταλλεύσεων

Κατηγορίες	Όρια
I	Ως 2.000 €
II	Από 2.000 ως 8.000 €
III	Από 8.000 ως 25.500 €
IV	Από 25.000 ως 50.000 €
V	Από 50.000 ως 100.000 €
VI	Από 100.000 ως 500.000 €
VII	Από 500.000 και πάνω

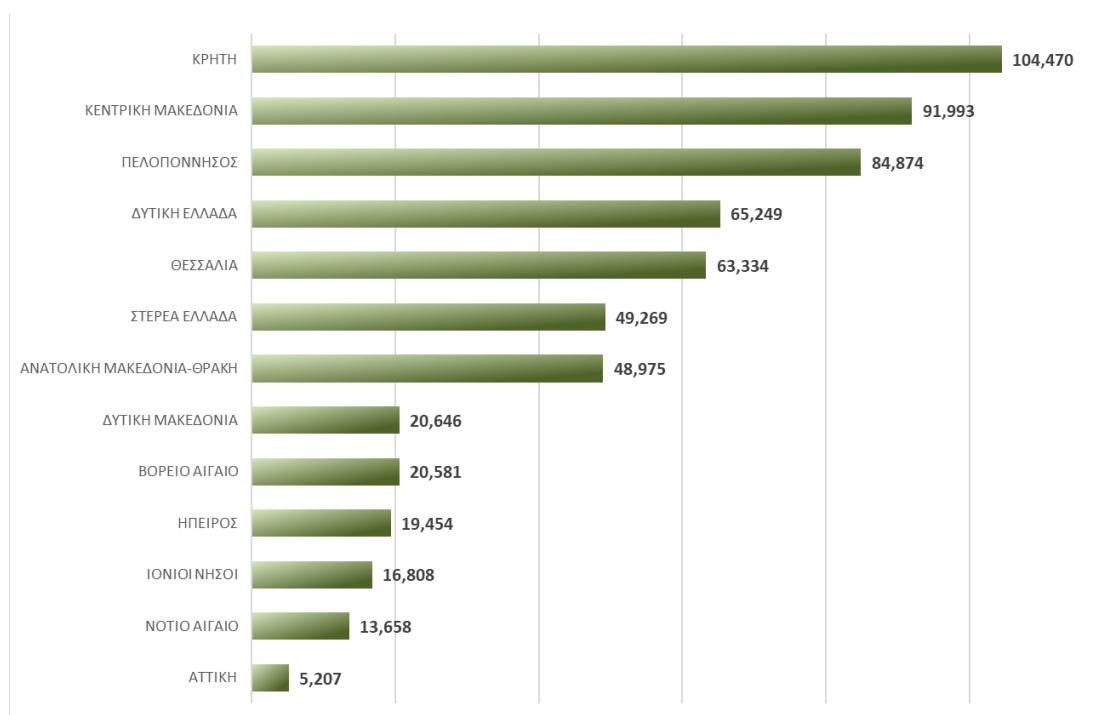
Υφιστάμενη Κατάσταση

Χωρική κατανομή των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανά Διοικητική Περιφέρεια (NUTSII) και Περιφερειακή Ενότητα (NUTS III)

Βάση των δεδομένων του ΟΣΔΕ 2019 ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων -εκμεταλλεύσεων εμφανίζεται μειωμένος στις **604.5 χιλ. εκμεταλλεύσεις** σε σχέση με το έτος 2015 όπου εκείνη την χρονιά ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων ανέρχονταν στις **647 χιλ. εκμεταλλεύσεις** περίπου. Δηλαδή εντός της τελευταίας 5ετίας υπήρξε μείωση **6.6%** του αριθμού των εκμεταλλεύσεων ενταγμένων στο ΟΣΔΕ.

Όσον αφορά την γεωγραφική κατανομή των εκμεταλλεύσεων παρακάτω παρουσιάζεται η κατανομή των γεωργικών εκμεταλλεύσεων κατά Διοικητική Περιφέρεια και κατά Περιφερειακή Ενότητα (πρώην Νομοί).

Διάγραμμα 1. Κατανομή των εκμεταλλεύσεων της χώρας στις Διοικητικές περιφέρειες (NUTS II), 2019

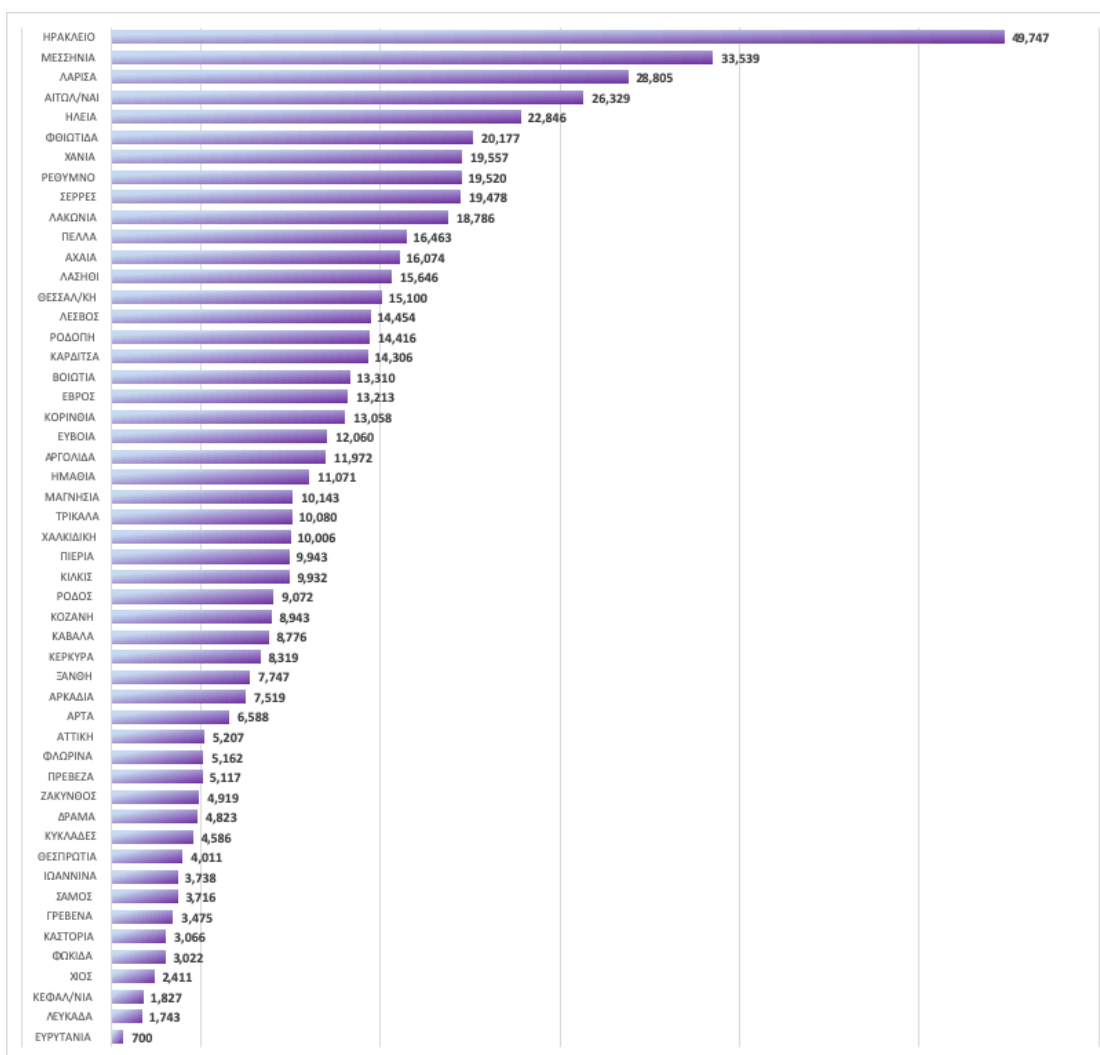
Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Όσον αφορά την κατανομή των εκμεταλλεύσεων ανά Διοικητική Περιφέρεια το 17.3% των εκμεταλλεύσεων βρίσκεται στην Περιφέρεια Κρήτης ενώ το 15,2% στην Κεντρική Μακεδονία και το 14% στην Πελοπόννησο. Οι Περιφέρειες Κρήτης, Κεντρικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου συγκεντρώνουν το 47% των εκμεταλλεύσεων της χώρας

Ο μικρότερος αριθμός εκμεταλλεύσεων υπάρχει όπως είναι φυσικό στην περιφέρεια Αττικής (0.9%) καθώς και στις νησιωτικές περιφέρειες του Ν. Αιγαίου (2.3%) και των Ιονίων Νήσων 2,8%). (Διάγραμμα 1).

Σε επίπεδο περιφερικής ενότητας, οι Περιφερειακές ενότητες Ηρακλείου, Μεσσηνίας, Λαρίσης Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας εμφανίζονται με τις περισσότερες εκμεταλλεύσεις ενώ στις περιφερειακές ενότητες Ευρυτανίας, Λευκάδος, Κεφαλληνίας και Χίου συγκεντρώνονται πολύ μικροί αριθμοί εκμεταλλεύσεων.

Διάγραμμα 2: Κατανομή Γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανά Περιφερειακή Ενότητα (NUTS III), 2019.

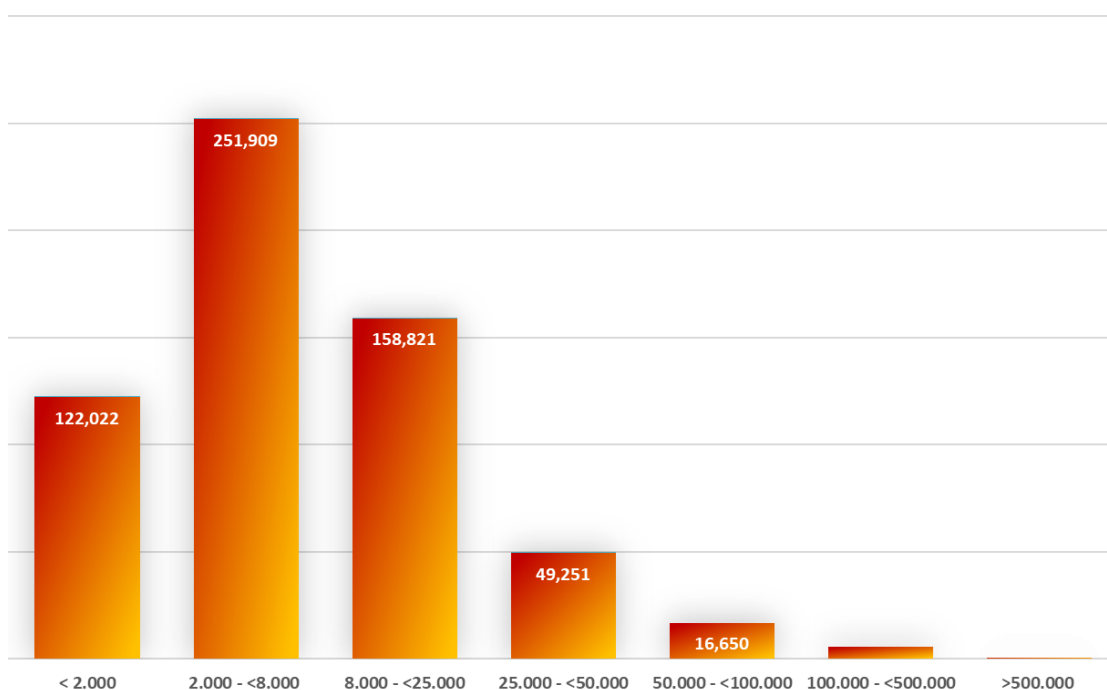
Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Αριθμός Εκμεταλλεύσεων

Για την ταξινόμηση των Γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανά Οικονομικό Μέγεθος, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω χρησιμοποιώντας την κοινοτική μεθοδολογία, υπολογίστηκε η τυπική αξία παραγωγής (ΤΑΠ / Standard Output) των καλλιεργειών και εκτροφών της κάθε εκμετάλλευσης (συνδυασμός στοιχείων ΟΣΔΕ και ΔΙΓΕΛΠ). Το οικονομικό μέγεθος της εκμετάλλευσης προκύπτει ως το άθροισμα των ΤΑΠ από τους επιμέρους κλάδους και δραστηριότητες.

Σύμφωνα με το Διάγραμμα 2, φαίνεται ότι οι εκμεταλλεύσεις μικρού οικονομικού μεγέθους, δηλαδή των κατηγοριών < 2.000 €, 2.000 - <8.000 € και 8.000 - <25.000 € αθροίζουν το **88%** του συνόλου. Περίπου το **11%** των γεωργικών εκμεταλλεύσεων παρουσιάζουν ΟΜΕ μεταξύ 25,000 - 100,000 € ενώ αυτές με ΟΜΕ μεγαλύτερο των 100,000 € αντιπροσωπεύουν μόλις το **1%** του συνόλου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ελλάδα το 2019.

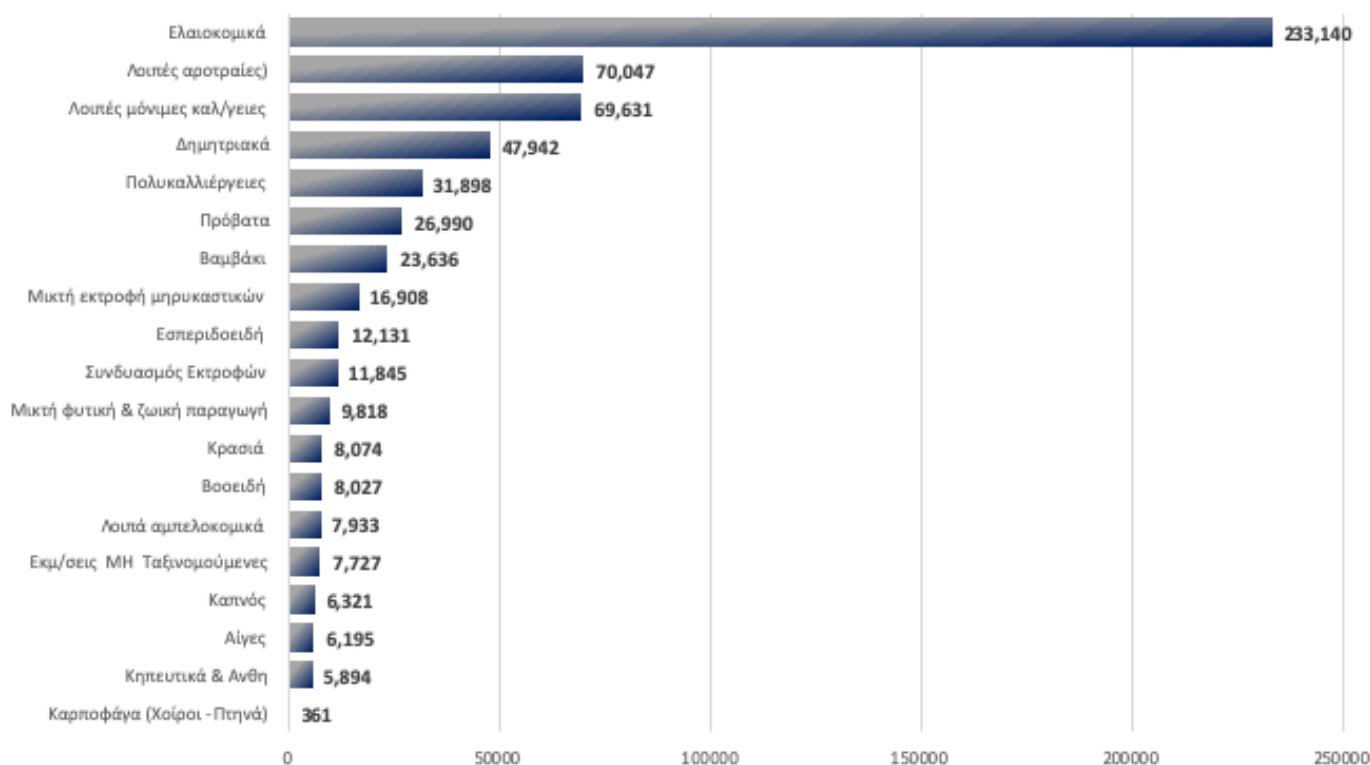
Διάγραμμα 4: Κατανομή Γεωργικών εκμεταλλεύσεων κατά Οικονομικό Μέγεθος

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Χρησιμοποιώντας την κοινοτική μεθοδολογία και βάσει της συμμετοχής των επιμέρους κλάδων και δραστηριοτήτων στην τυπική αξία παραγωγής της εκμετάλλευσης, κατατάχθηκαν οι εκμεταλλεύσεις σε 18 κατηγορίες ανάλογα με τον τεχνικοοικονομικό τους προσανατολισμό με την πρόσθεση μιας επιπλέον κατηγορίας για τις μη ταξινομήσιμες εκμεταλλεύσεις.

Διάγραμμα 4: Κατανομή των εκμεταλλεύσεων της χώρας ανά Τεχνικοοικονομικό Προσανατολισμό (ΤΟΠ), 2019

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Σύμφωνα με την επεξεργασία των δεδομένων (Διάγραμμα 4), το **85%** των εκμεταλλεύσεων έχουν παραγωγική εξειδίκευση φυτικής παραγωγής, δηλαδή οι Τεχνικοοικονομικοί Προσανατολισμοί: Δημητριακά, Καπνός, Βαμβάκι, Ελαιοκομικά, Εσπεριδοειδή, Αμπελοκαλλιέργεια οινοπαραγωγής, Λοιπή αμπελοκαλλιέργεια, Λοιπές αροτραίες, Κηπευτικά & Άνθη, Λοιπές μόνιμες καλ/γειες, Πολυκαλλιέργειες.

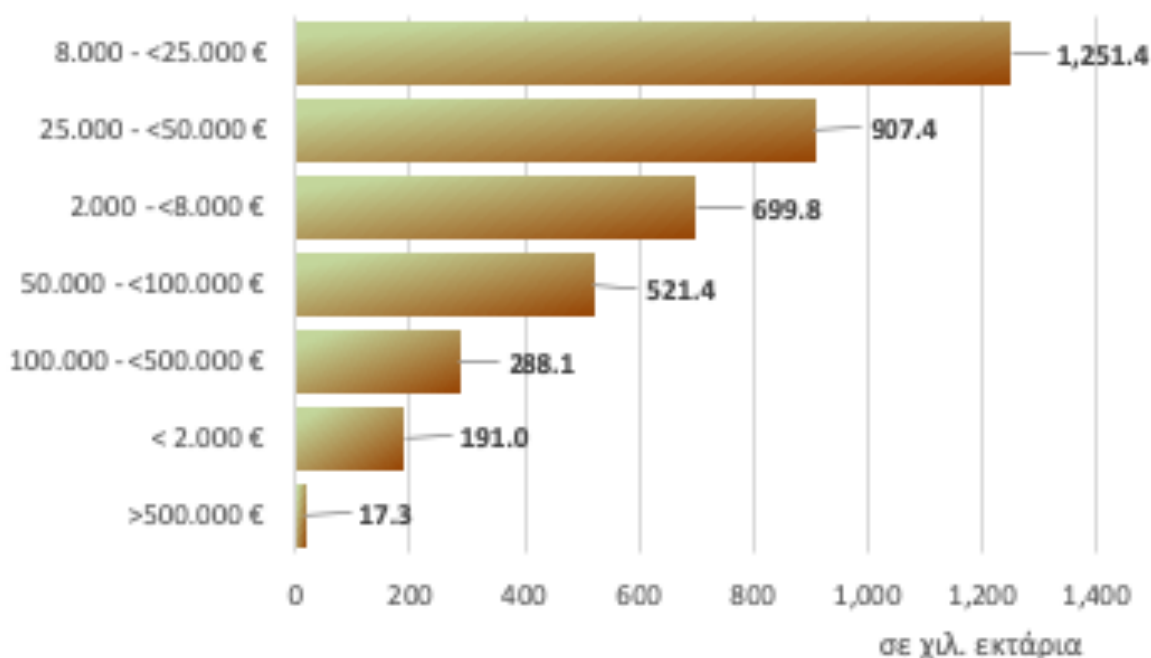
Το **12%** των εκμεταλλεύσεων έχουν παραγωγική εξειδίκευση ζωικής παραγωγής: Πρόβατα, Αίγες, Βοοειδή, Καρποφάγα (Χοίροι, Πτηνά), Συνδυασμός Εκτροφών, Μικτή εκτροφή μηρυκαστικών

Τέλος, το **3%** των εκμεταλλεύσεων έχουν παραγωγική εξειδίκευση μικτής φυτικής και ζωικής παραγωγής και εκμεταλλεύσεις μη ταξινομούμενες.

Επιλέξιμη έκταση Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων.

Σύμφωνα με τα δεδομένα του ΟΣΔΕ 2019, από το σύνολο των 3,874.75 χιλιάδων εκταρίων το **55,7%** των επιλέξιμων εκταρίων ανήκει σε εκμεταλλεύσεις όπου το ΟΜΕ κυμαίνεται από 8,000 € έως 50,000 € (Διάγραμμα 5). Μόλις το 5% των επιλέξιμων εκταρίων ανήκει στις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις με ΟΜΕ < 2000 € ενώ το 18% των επιλέξιμων εκταρίων ανήκει σε εκμεταλλεύσεις όπου το ΟΜΕ κυμαίνεται μεταξύ 2,000 € και 8,000 €. Τέλος το υπόλοιπο 15,5% των επιλέξιμων εκταρίων ανήκει στην κατηγορία των εκμεταλλεύσεων με ΟΜΕ 50,000 €- 100,000 €.

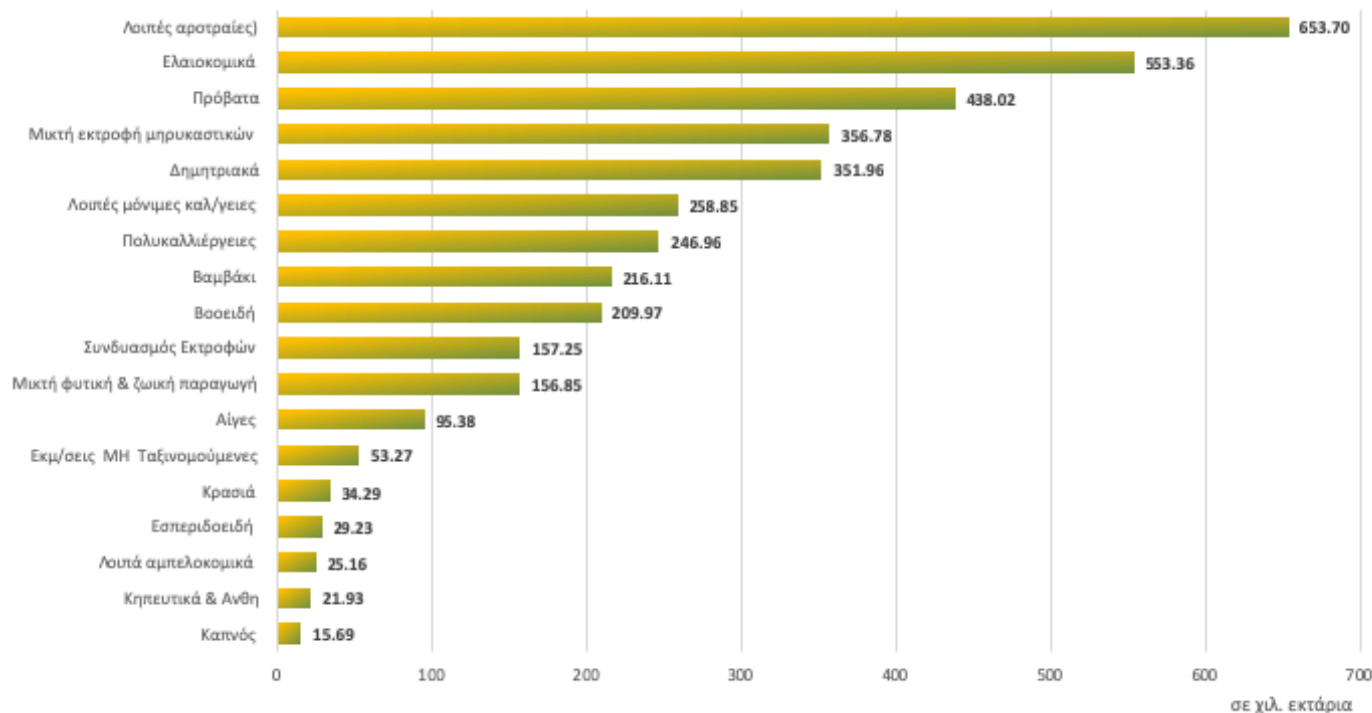
Διάγραμμα 5: Κατανομή Επιλέξιμης Έκτασης ανά Οικονομικό Μέγεθος

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Αντίστοιχα, η κατανομή των επιλέξιμων εκταρίων κατά Τεχνοοικονομική Προσανατολισμό (Διάγραμμα 6) δείχνει ότι τα περισσότερα επιλέξιμα εκτάρια αφορούν τις Αροτραίες καλλιέργειες (περίπου 17%) και τον ελαιοκομικό τομέα (περίπου 14%). Σημαντική είναι επίσης η επιλέξιμη έκταση για την προβατοτροφία αφού περίπου το 20% της επιλέξιμης έκτασης δηλώνεται για την εκτροφή προβάτων αλλά και μεικτή εκτροφή μηρυκαστικών. Οι επιλέξιμες εκτάσεις για την καλλιέργεια δημητριακών καταλαμβάνουν περίπου το 9% της συνολικής επιλέξιμης έκτασης ενώ αντίθετα η επιλέξιμη έκταση που αφορά τους τομείς των αμπελοοικινών, κηπευτικών & άνθη και καπνού οι παρουσιάζονται μικρότερες του 1% για κάθε ένα από του προαναφερόμενους τομείς.

Διάγραμμα 6. : Κατανομή Επιλέξιμης Έκτασης κατά ανά ΤΟΠ

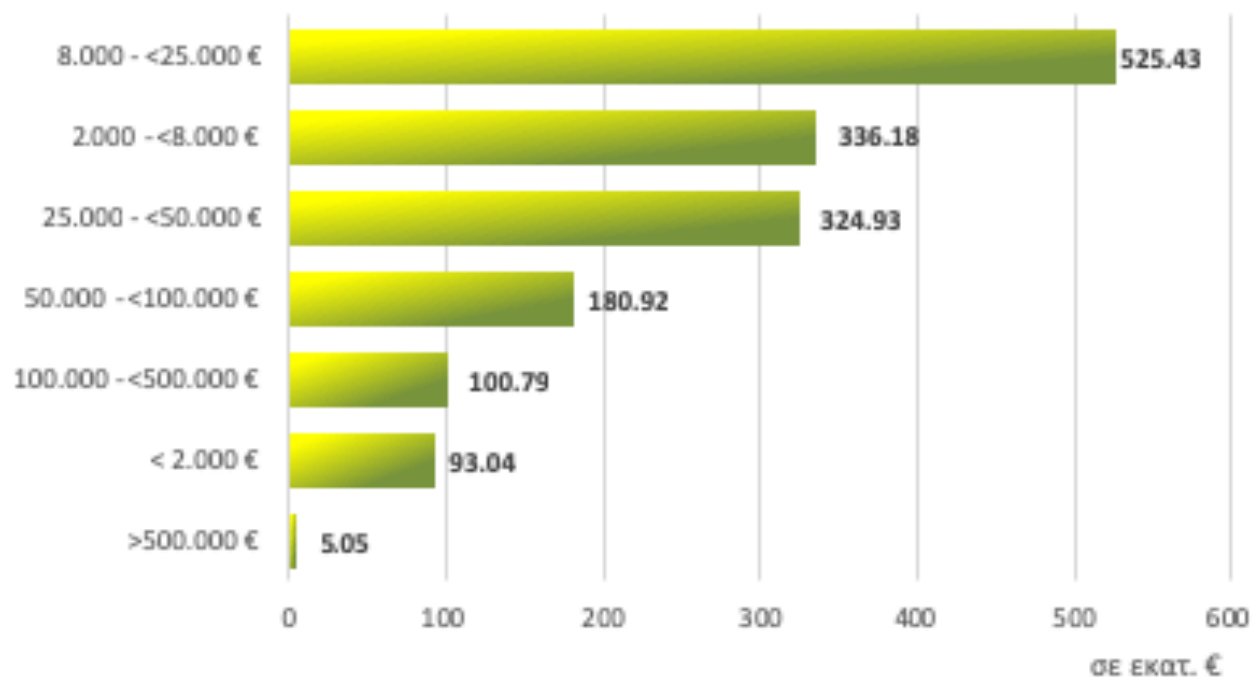
Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Αξία Δικαιωμάτων

Η συνολική αξία δικαιωμάτων το 2019 (Βασική ενίσχυση και Πρασίνισμα) ανήλθε σε 1,555.34 χιλιάδες ευρώ. Το 55% της συνολικής αξίας δικαιωμάτων κατευθύνεται σε εκμεταλλεύσεις όπου το οικονομικό τους μέγεθος κυμαίνεται από 2,000 € έως 25,000 €. Στις εκμεταλλεύσεις οικονομικού μεγέθους 25,000€-50,000€ κατευθύνεται το 20% περίπου της συνολικής αξίας δικαιωμάτων ενώ ένα 11% σε εκμεταλλεύσεις οικονομικού μεγέθους 25,000€-100,000€. Τέλος, το 5,9% της συνολικής αξίας δικαιωμάτων ανήκει στις πολύ μικρές εκμεταλλεύσεις (ΟΜΕ <2,000€) ενώ το 6,7% σε πολύ μεγάλες εκμεταλλεύσεις με ΟΜΕ > 100.000€ (Διάγραμμα 7).

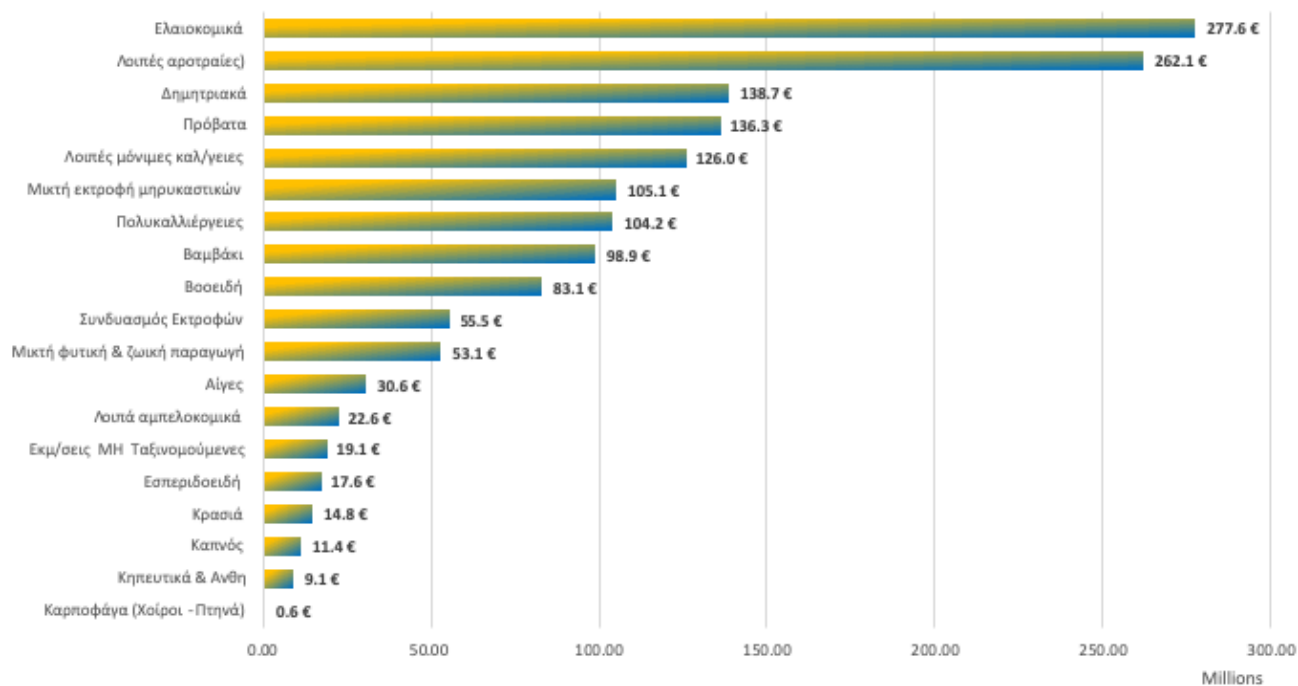
Όσον αφορά την κατανομή της συνολικής αξίας δικαιωμάτων κατά Τεχνοοικονομικό Προσανατολισμό (ΤΟΠ), η Ελαιοκομία, οι Λοιπές Αροτραίες καλλιέργειες και τα Δημητριακά απολαμβάνουν το 43,3 % της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων. Αντίθετα, το αντίστοιχο ποσοστό για τομείς όπως ο Κρασί, Καπνός, Κηπευτικά & Άνθη και Καρποφάγα παρουσιάζεται μικρότερο του 1% για καθένα από αυτούς τους τομείς.

Διάγραμμα 7: Αξία Δικαιωμάτων κατά Οικονομικό Μέγεθος

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

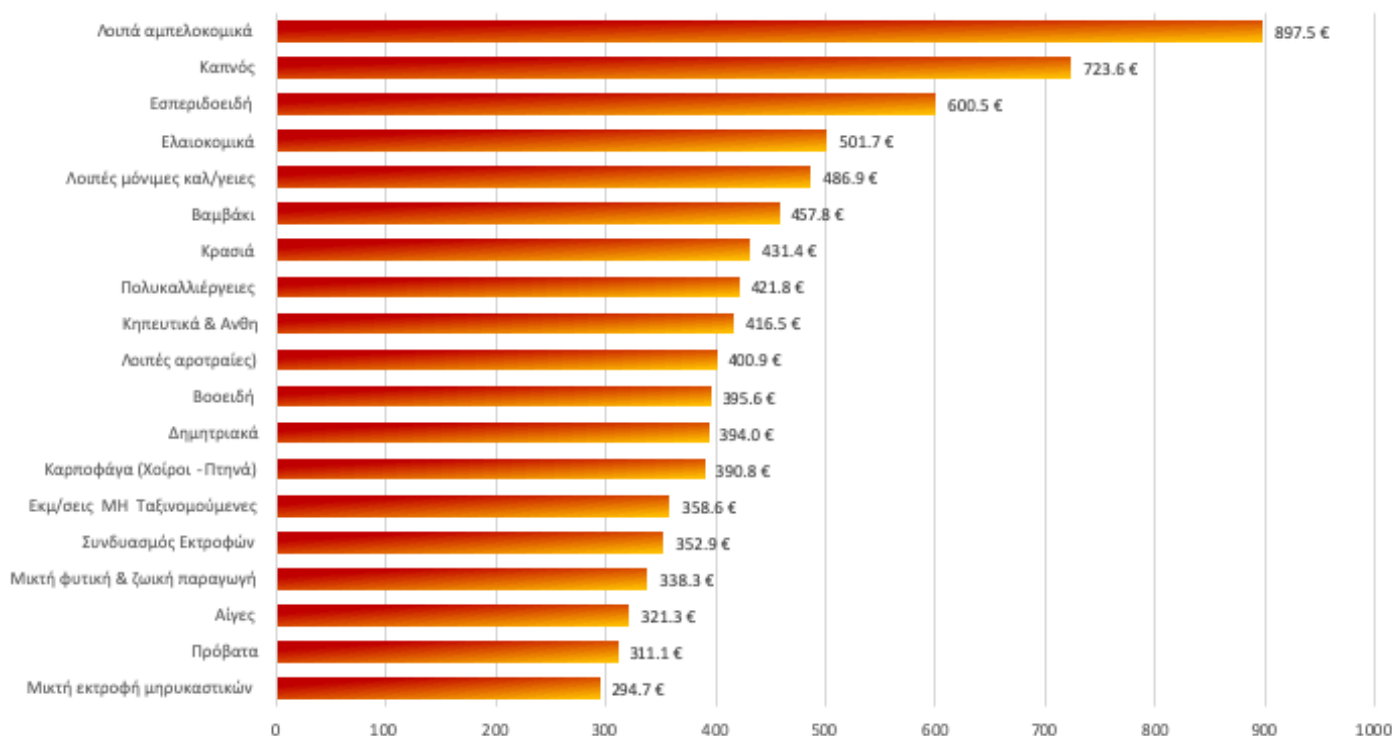
Διάγραμμα 8: Αξία Δικαιωμάτων κατά ΤΟΠ

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Η μέση αξία δικαιώματος για καθένα από τους 19 ΤΟΠ κυμαίνεται από 897,5 €/εκτάριο έως 29,4 €/εκτάριο. Ο Τεχνοοικονομικός Προσανατολισμός των Λοιπών αμπελοοικονομικών παρουσιάζει την υψηλότερη μέση αξία δικαιώματος με 897,5 € το εκτάριο όπου είναι απόρροια της εφαρμογής του ιστορικού μοντέλου και των υψηλών ενισχύσεων που απολάμβανε κατά το παρελθόν η καλλιέργεια της σταφίδας. Για τον ίδιο λόγο και η μέση αξία δικαιώματος για τον καπνό παρουσιάζεται στα 733,8 €/εκτάριο. Το υψηλό δικαίωμα που εμφανίζεται στα ελαιοκομικά, πέραν της προηγούμενης αιτιολογίας, έχει να κάνει με την δήλωση και πληρωμή κατά την ιστορική περίοδο 1999-2002 παραπάνω εκτάσεων. Στον αντίποδα οι τεχνοοικονομικοί προσανατολισμοί της κτηνοτροφίας (Αίγες, Πρόβατα και μικτή εκτροφή μηρυκαστικών) παρουσιάζουν την μικρότερη μέση αξία δικαιώματος ανά εκτάριο.

Διάγραμμα 8: Μέση Αξία Δικαιωμάτων κατά ΤΟΠ (σε €/εκτάριο)

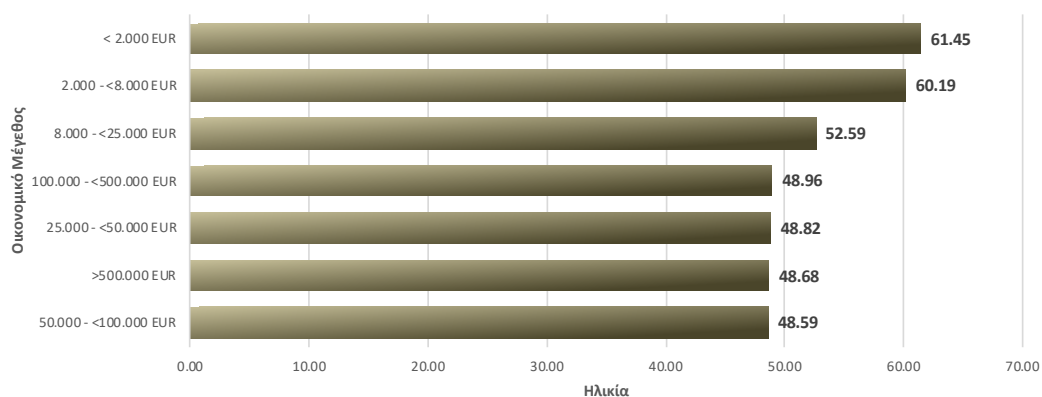
Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Ηλικία των Αρχηγών Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων

Η μέση ηλικία των δικαιούχων άμεσων ενισχύσεων στο σύνολο ανέρχεται στα 57,1 έτη. Σύμφωνα με το Διάγραμμα 9, φαίνεται καθαρά η αντίστροφη σχέση μεταξύ ηλικίας Αρχηγού και οικονομικού μεγέθους εκμεταλλεύσεων. Όσο χαμηλότερο είναι το ΟΜΕ τόσο υψηλότερη είναι η ηλικία του αρχηγού της ΓΕ. Συγκριμένα η ηλικία των αρχηγών γεωργικών εκμεταλλεύσεων με ΟΜΕ χαμηλότερο των 2,000€ ανέρχεται

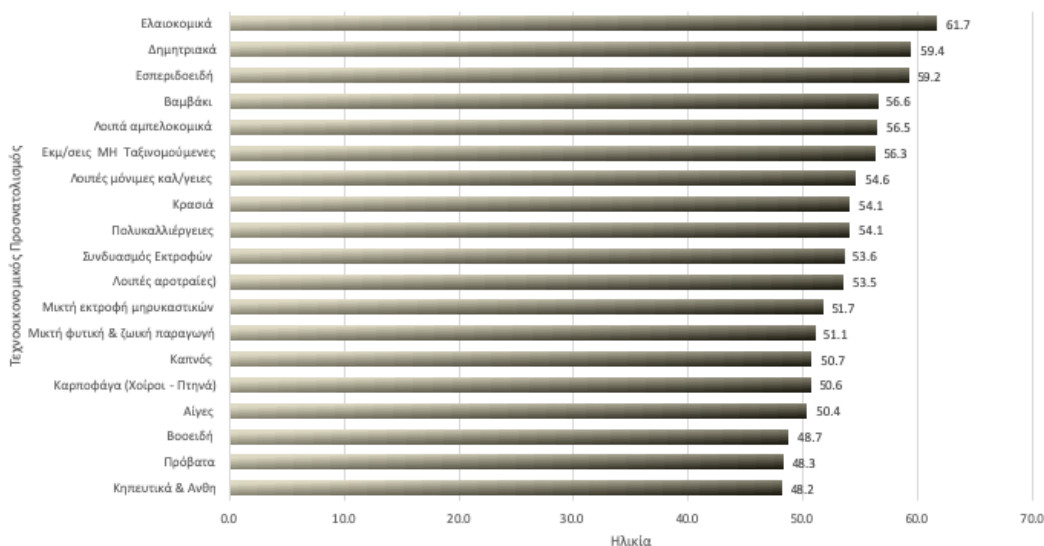
κατά μέσο όρο μεγαλύτερη των 61 ετών (προφανώς υπάρχει μεγάλη συγκέντρωση συνταξιούχων) ενώ αντίστοιχα η ηλικία των αρχηγών ΓΕ με ΟΜΕ μεγαλύτερη 25,000 € ανέρχεται σε μικρότερη των 48 ετών. Το Διάγραμμα 10 παρουσιάζει πάλι την ηλικία των αρχηγών των ΓΕ ανά ΤΟΠ. Σύμφωνα με την ανάλυση οι αρχηγοί γεωργικών εκμεταλλεύσεων που κατατάσσονται σε ΤΟΠ Ελαιοκομικά παρουσιάζονται με την μεγαλύτερη μέση ηλικία (61,7 έτη). Σε όλους σχεδόν του Τεχνοοικονομικούς Προσανατολισμούς η ηλικία του αρχηγού είναι μεταξύ των 50 και 59,4 ετών. Εξαιρέση παρουσιάζουν οι ΤΟΠ των Κηπευτικών Αιγών και Βοοειδών όπου η μέση ηλικία των αρχηγών διαμορφώνεται μεταξύ 48,2 και 48,7 έτη

Διάγραμμα 9: Μέση Ηλικία Αρχηγών Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων ανά Οικονομικό Μέγεθος Εκμετάλλευσης

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

Διάγραμμα 10: Μέση Ηλικία Αρχηγών Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων ανά ΤΟΠ

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

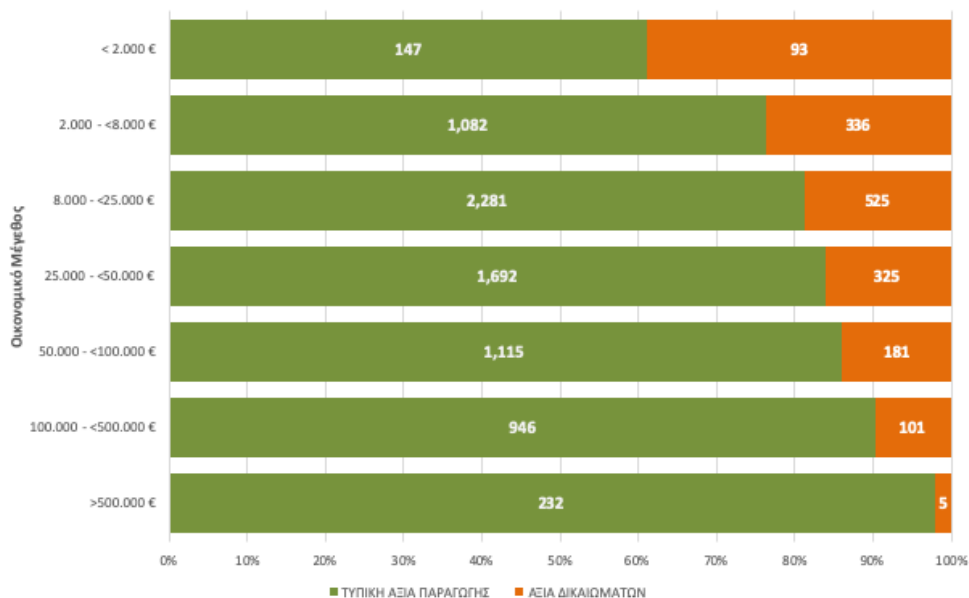
Οι «κατά κύριο επάγγελμα» γεωργοί

Σε πρόσφατη μελέτη για τις επιπτώσεις του φορολογικού συστήματος στην οικονομική βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, προκύπτει ότι το 2015, **από τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, δηλαδή τους κατά «κύριο επάγγελμα» γεωργούς που αριθμούν 276 χιλ.**, το δηλωθέν Εισόδημα Αγροτικής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας αντιστοιχεί μόνο στο 40% του δηλούμενου οικογενειακού τους εισοδήματος. Αλλά και στα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Α.Α.Δ.Ε. (έτος απόκτησης εισοδημάτων 2017), καταγράφονται 329 χιλ. «ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα», που όμως το δηλούμενο εισόδημα των «κατά κύριο επάγγελμα γεωργών», από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, αντιστοιχεί μόνο στο 36% του συνολικού δηλούμενου οικογενειακού εισοδήματος

Σχηματισμός “Ακαθαρίστου Προσόδου”

Η ενότητα αυτή σκοπό έχει να αναδείξει την σημαντικότητα των ενισχύσεων στις εκμεταλλεύσεις με διαφορετικό Οικονομικό Μέγεθος αλλά Τεχνοοικονομικό Προσανατολισμό. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό συμμετοχή των άμεσων ενισχύσεων, και συγκεκριμένα της Βασικής και του Πρασινίσματος στην διαμόρφωση της “Ακαθαρίστου Προσόδου” της εκμετάλλευσης, τόσο και ο ρόλος τους κρίνεται σημαντικός.

Διάγραμμα 11: Σχηματισμός Ακαθαρίστου Προσόδου κατά Οικονομικό Μέγεθος

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

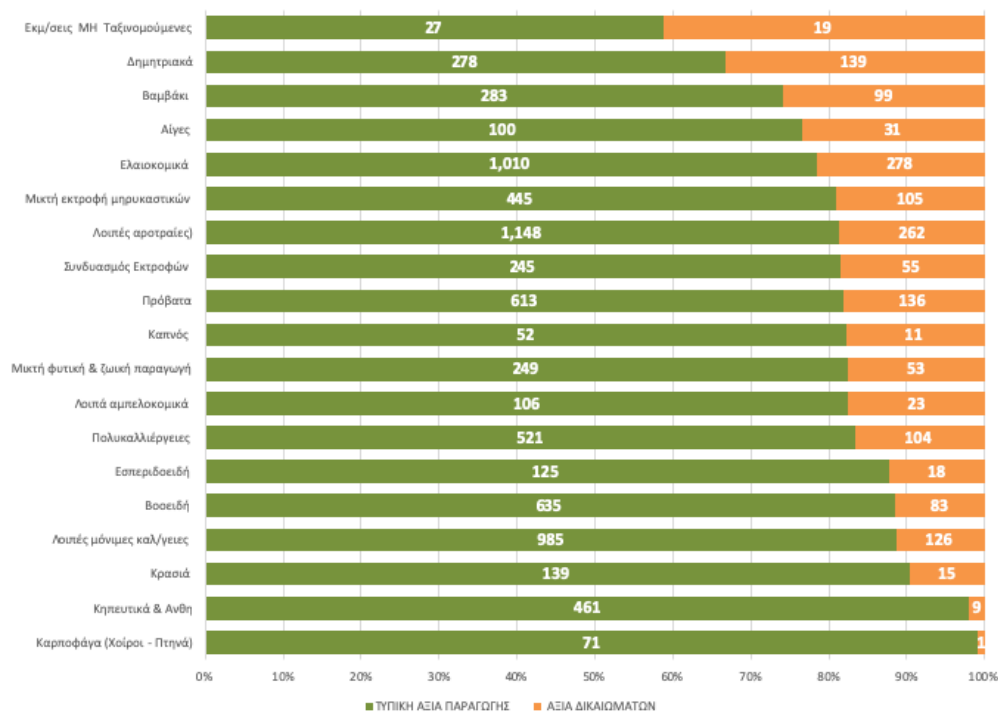
Στο Διάγραμμα 11 παρουσιάζεται ο σχηματισμός της “Ακαθαρίστου Προσόδου” που αποτελεί το άθροισμα της Τυπικής Αξίας Παραγωγής και των άμεσων ενισχύσεων (Βασική+Πρασίνισμα) κατά κατηγορία Οικονομικού Μεγέθους.

Είναι φανερό ότι για τις εκμεταλλεύσεις μικρού οικονομικού μεγέθους (< 2,000€) η συμμετοχή των ενισχύσεων είναι αρκετά μεγάλη (περίπου 40%). Επίσης ο ρόλος των ενισχύσεων βαίνει συνεχώς μειούμενος με την αύξηση του Οικονομικού Μεγέθους. Έτσι στις πολύ μεγάλες εκμεταλλεύσεις (< 100,000€) η συμμετοχή των ενισχύσεων είναι κάτω από 10% και στην τελευταία κατηγορία (< 500,000€) η συμμετοχή των ενισχύσεων περιορίζεται στο 2%. Για την πλειοψηφία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με ΟΜΕ 2,000€-25,000€ το ποσοστό συμμετοχής των ενισχύσεων ανέρχεται περίπου στο 24% για την κατηγορία 2,000€-8,000€ και 24% για την κατηγορία 8,000€-25,000€.

Εξετάζοντας τώρα την συμμετοχή των άμεσων ενισχύσεων στην διαμόρφωση της Ακαθαρίστου προσόδου κατά ΤΟΠ θα δούμε ότι αυτή ποικίλει. Η συμμετοχή των ενισχύσεων κυμαίνεται από σχεδόν 1% (στα Καρποφάγα) έως και 41,2% (στις Μη ταξινομημένες Εκμεταλλεύσεις).

Η συμμετοχή των άμεσων ενισχύσεων εμφανίζεται σημαντική στους κλάδους των Δημητριακών, Βαμβάκι, Αίγες και Ελαιοκομικά ενώ αντίθετα τομείς όπως Κρασί, Κηπευτικά & Άνθη και Καρποφάγα εμφανίζουν ελάχιστη συμμετοχή των άμεσων ενισχύσεων στον σχηματισμό της ακαθαρίστου προσόδου της εκμετάλλευσης. (Διάγραμμα 12)

Διάγραμμα 12: Σχηματισμός Ακαθαρίστου Προσόδου κατά ΤΟΠ

Πηγή: ΟΣΔΕ 2019, Επεξεργασία της μελετητικής ομάδας

